ଶେର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଗମଦୂର ସିଂ

ଡିସେମ୍ବର 13, 1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି.ଟି. ନାନାବତୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି — ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଂଶ ଘୋଷଣା ପାଇଁ 'A' ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା — 'A' ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସମ୍ପତ୍ତି ହେଉଛି ପୈତୃକ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି — ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୋଇଛି — ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ ପକ୍ଷ ନ ଥିବାରୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାର ରାୟକୁ ଦୁରଭିସନ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା — ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଡିକ୍ରି, ଯାହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଯୌଥ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତା 1/6 ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ — ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ଡିକ୍ରି ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା — ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲ — ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଏହି ଆଧାରରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ଏହା ଏକ ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତି — ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବୃତିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛି ଯେ, ସମ୍ପତ୍ତି ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର ଥିଲା — ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଆଧାରରେ ଏକ ଷଷ୍ଠାଂଶ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ଅଧିକାର ରହିଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ଭଲଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଡିକ୍ରି ତାଙ୍କୁ ଠକେଇର ଦୋଷୀ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ନଥାଏ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା କୌଣସି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନୁହେଁ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 16965/1996।

ଆର୍.ଏସ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 2617/1995ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 8.12.95 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଜାଗର ସିଂ, ଦେବେନ୍ଦ୍ର ବର୍ମା ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ନରେଶ ବକ୍ସି।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ଶାଲୁ ଏବଂ ରାକେଶ କ୍ରି. ଶର୍ମା।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଏହି ଅପିଲ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା, ଆର୍.ଏସ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 2617/1995ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିସେମ୍ବର 8, 1995ରେ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଅପିଲକାରୀମାନେ ପଟିଆଲାର ସବ୍-ଜଜ୍, ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବଦନ ସିଂଙ୍କ ପୁଅ ଅର୍ଜନ ସିଂଙ୍କ ବିରୋଧରେ 9.2.1978 ରେ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 8 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ବାଦୀମାନେ 1968 ମସିହାରୁ ଘଗ୍ଗା ଗ୍ରାମ, ତହସିଲ ସମାନା, ଜିଲ୍ଲା ପଟିଆଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଖେୱାଟ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡିକ 5/5 ଖସରା ସଂଖ୍ୟା 68/1 (7-10) ଆଦିରେ ଗଠିତ 74 କନାଲ ବିଶିଷ୍ଟ 12 ମାର୍ଲା ବିଶିଷ୍ଟ କୃଷି ଜମିର ମାଲିକ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସହିତ 5/6 ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକୃତ ଥିଲେ। ଅର୍ଜନ ସିଂହ ନିଜ ଆଳରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ, ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାରର ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଏକ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଉତ୍ତରଦାତା ଗମଦୂର ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେଥିରେ ଥିବା ଡିକ୍ରି ମିଳିତ ଡିକ୍ରି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଡିକ୍ରି ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ଅପିଲରେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଉଜ୍ଜାଗର ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନକରନ୍ତି ଯେ ତିନୋଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ିର ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ଅଛି, ତେବେ ସମ୍ପତ୍ତି ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି କୌଣସି ଅନୁମାନ ନାହିଁ। ତେଣୁ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କର ମତ ଯେ, ଏହା ଏକ ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ କାରଣରୁ ସମ୍ପତ୍ତିରେ 1/6 ଭାଗ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଏବଂ ପୂର୍ବ ଡିକ୍ରି ଯାହା ସହିତ ସେ ସଦସ୍ୟ ନଥିଲେ ତାହା ତାଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ, ଆଇନରେ ଠିକ ନୁହେଁ । ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାରେ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ, ଏହା ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ ଏବଂ ଅର୍ଜନ ସିଂ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନେ ଯୌଥ ପରିବାରର

ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ମିଳିତ ପରିବାରର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିବାଦରେ ନଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଏକ ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ଜନ୍ମଗତ ଭାବରେ ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଂଶ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ହେବେ, ଯଦି ନାହିଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହଉତ୍ତରାଧିକାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ପୃଥକ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତି ଯେ କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କର ସ୍ୱ-ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ, ଏପରିକି ସ୍ୱଅର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ମିଳାମିଶାରେ ମିଶ୍ରିତ କରାଯାଇପାରେ ଯାହା ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରକୃତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଲିଖିତ ବିବୃତିରେ ଦାବି କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ, ଏହା ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ଉପରେ ଆପତ୍ତି ନଥିଲା ତାହା ଥିଲା ସମ୍ପତ୍ତି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି କି ? ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା, ବାଦୀ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ଯୌଥ ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି, ଏବଂ ତୃତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଡିକ୍ରିଟି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିଛି କି ? ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଏହି ଆଧାରରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲେ ଯେ ଏହା ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର ଏକ ସହଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ । ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର ଥିଲା । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଆଧାରରେ ଏକ ଷଷ୍ଠାଂଶ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ଅଧିକାର ରହିଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଡିକ୍ରି ତାଙ୍କୁ ଠକେଇର ଦୋଷୀ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ନଥାଏ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା କୌଣସି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନୁହେଁ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ସ୍ୱୀକୃତ ତଥ୍ୟ ଯେ ସେ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାର ପକ୍ଷ ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ଡିକ୍ରି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ଏକ ଦୁରାଭିସନ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିକ୍ରି ବୋଲି ଜାଣିବା ହେଉଛି ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ତଥ୍ୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ । ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଦେଖୁନାହୁଁ ଯାହା ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିପାରେ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ. ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଅନୁବାଦକ

କଲ୍ୟାଣକର ସାହୁ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ